

Behandling af myelomatose med Lenalidomid og Dexamethason

Vi anbefaler dig medicinsk behandling af din kræftsygdom og håber, at dette materiale kan være en hjælp til at få et overblik over behandlingen. Materialet kan også danne udgangspunkt for samtaler mellem dig og os om forløbet.

Dine pårørende kan også have glæde af at læse materialet, så de bedre kan støtte dig i behandlingsforløbet.

Inden behandlingen starter, informerer vi dig også mundtligt om behandlingens virkning og bivirkninger.

Sådan virker medicinen

Den behandling, du er blevet tilbudt, indeholder stofferne Lenalidomid og Dexamethason. Lenalidomid og Dexamethason hæmmer kræftcellernes vækst på forskellig måde. Ved at give begge stoffer sammen opnås en bedre virkning på sygdommen.

Lenalidomid aktiverer nogle specielle celler i kroppens eget immunsystem, så de angriber kræftcellerne. Lenalidomid påvirker også det miljø, der omgiver kræftcellerne. Dermed får kræftcellerne dårligere vilkår for at vokse og formere sig.

Dexamethason, som er et binyrebarkhormon, er ligeledes med til at mindske antallet af kræftceller.

Sådan foregår den medicinske behandling

Behandlingsforløbet

Lenalidomid og Dexamethason er henholdsvis kapsler og tabletter, som du kan tage derhjemme. Behandlingen gives i serier, og 1 serie varer 28 dage (4 uger).

Du skal tage Lenalidomid hver eller hver anden dag i 21 dage efterfulgt af 7 dages pause. Når denne periode på 4 uger er gået, har du fået 1 serie behandling og begynder forfra på næste serie.

Dexamethason bliver givet på bestemte dage i en behandlingsserie, nemlig dag 1, 8 og 15. Den 4. uge skal du ikke tage Dexamethason.

Du vil jævnligt få taget blodprøver for at se, hvordan behandlingen virker. Blodprøverne er også med til at vise, hvordan du tåler behandlingen.

I disse ugeskemaer kan du se et behandlingsforløb for én serie med Lenalidomid og Dexamethason.

Behandling i uge 1	Dag 1	Dag 2	Dag 3	Dag 4	Dag 5	Dag 6	Dag 7
Lenalidomid	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X						

Behandling i uge 2	Dag 8	Dag 9	Dag 10	Dag 11	Dag 12	Dag 13	Dag 14
Lenalidomid	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X						

Behandling i uge 3	Dag 15	Dag 16	Dag 17	Dag 18	Dag 19	Dag 20	Dag 21
Lenalidomid	X	X	X	X	X	X	X
Dexamethason	X						

Behandling i uge 4	Dag 22	Dag 23	Dag 24	Dag 25	Dag 26	Dag 27	Dag 28
Lenalidomid							
Dexamethason							

Lægen vurderer sammen med dig, hvordan behandlingen har påvirket din sygdom, og hvordan du tåler den. Hvis du oplever bivirkninger til behandlingen, eller der ikke er behov for så høj en dosis, kan lægen beslutte at reducere din behandling, så du kun skal have Lenalidomid hver 2. dag i 21 dage. Hvis det er tilfældet, vil du få udleveret skiftevis 10 og 11 kapsler. Dosis af Dexamethason kan også blive sat ned under dit behandlingsforløb.

Sådan får du behandlingen

Du skal tage Lenalidomid på nogenlunde samme klokkeslæt hver dag. Du må hverken knuse kapslerne eller tygge dem. De skal synkes hele sammen med rigeligt vand og gerne i forbindelse med et måltid.

Hvis din dosis Lenalidomid udgøres af flere kapsler om dagen, skal du tage alle kapslerne på én gang. Du må altså ikke fordele dem ud over dagen.

Du skal tage Dexamethason om morgenen, da medicinen kan medføre rastløshed og opstemthed. Du kan derfor få problemer med at sove, hvis du tager Dexamethason senere på dagen. Tag gerne Dexamethason sammen med morgenmaden.

Bivirkninger

Alle mennesker er forskellige og reagerer derfor forskelligt på behandlingen. Bivirkninger er utilsigtede virkninger af medicin. Nogle bivirkninger er hyppige, men ikke alvorlige. Andre er sjældne, men kan være alvorlige. Tal med lægen eller sygeplejersken, hvis du oplever bivirkninger.

Afhængig af graden af bivirkninger, og hvilke bivirkninger det drejer sig om, kan lægen i samråd med dig reducere din dosis, afbryde behandlingen midlertidigt eller vælge at stoppe behandlingen.

I de følgende afsnit kan du læse om bivirkninger ved Lenalidomid og Dexamethason.

Hvis du ønsker uddybende information, er du velkommen til at spørge os. Du kan også selv søge information om medicinen på internettet, fx på <https://min.medicin.dk> eller på <https://indlaegsseddel.dk>

Bivirkninger ved Lenalidomid

Træthed

De fleste oplever træthed i forbindelse med sygdommen og specielt under behandlingen. Du kan opleve en træthed, der ikke forsvinder trods hvile og god nattesøvn.

Du kan selv gøre følgende for at afhjælpe træthed:

- Hold flere små hvilepauser i løbet af dagen.
- Sørg for frisk luft og små gåture.
- Sørg for let adspredelse i din hverdag.
- Bed familie og venner om hjælp til praktiske gøremål.

Påvirkning af blodcellerne

De forskellige blodceller, som dannes i knoglemarven, udgøres af:

- de røde blodlegemer, der bærer ilt rundt i kroppen (hæmoglobin eller 'blodprocenten').
- de hvide blodlegemer (leukocytter), der udgør kroppens immunforsvar og beskytter mod infektioner.
- blodpladerne (trombocytter), der medvirker til at standse blødning.

Disse blodceller kan blive påvirket af behandlingen, så antallet af dem bliver nedsat. Du skal derfor være opmærksom på de symptomer, der er nævnt i de følgende afsnit.

Infektion

Du kan få feber, fordi du har større risiko for at få infektion. Det er derfor altid en god idé at måle din temperatur, hvis du føler dig varm, utilpas, begynder at fryse over kort tid eller får kulderystelser. Kontakt os, hvis du får over 38,3 i temperatur. Så skal du måske have

behandling for infektionen med antibiotika. Vi anbefaler, at du måler din temperatur med et øretermometer.

Du kan selv gøre følgende for at forebygge infektioner:

- Sørg for god håndhygiejne – vask hænder efter toiletbesøg og før måltider.
- Undgå nær kontakt med personer, som fx har feber, er meget forkølede, har halsbetændelse eller influenza.

Blodmangel

Hvis du får åndenød eller hjertebanken, når du anstrenger dig, kan det skyldes, at din blodprocent er faldet.

Du kan selv gøre følgende for at mindske generne ved lav blodprocent:

- Rejs dig gradvist og forsigtigt fra liggende og siddende stilling.
- Undgå større fysisk anstrengelse.

Blødning

Et lavt antal blodplader kan betyde, at fx næseblødning har svært ved at stoppe af sig selv. Det kan også vise sig ved, at du nemmere får blå mærker på huden, hyppigst på underbenene. Hvis du oplever blødning, som ikke standser, skal du altid kontakte os.

Du kan selv gøre følgende for at undgå blødning:

- Brug en blød tandbørste.
- Brug elektrisk barbermaskine i stedet for barberblad.
- Undgå at tage såkaldt gigtmicin, der indeholder stoffet ibuprofen, samt smertestillende medicin, der indeholder acetylsalisylsyre, som øger risikoen for blødninger og belaster nyrerne. Spørg os, hvis du er i tvivl om, hvilke præparater det drejer sig om.
- Vær varsom, når du omgås skarpe genstande, fx knive.
- Undgå kraftig fysisk anstrengelse.

Blodprop i ben og blodprop i lunger

Behandling med Lenalidomid medfører en øget risiko for blodpropper i venesystemet, typisk i benene eller i lungerne. Blodprop i benet kan vise sig ved øm hævelse af det ene ben. Der kan være smerter i benet, især ved gang. Blodprop i lungen kan give symptomer som feber, smerter i brystet, hoste, åndenød og (sjældent) ophostning af rødligt slim.

For at mindske risikoen for blodpropper skal du have medicin, som fortynder blodet, mens du er i behandling med Lenalidomid. Fortæl din læge, hvis du tidligere har haft blodpropper, og kontakt os, hvis du oplever nogle af ovenstående symptomer.

Du kan selv gøre følgende for at mindske risikoen for blodpropper:

- Kom ud af sengen/sofaen, gå jævnligt ture og lignende.
- Sid ikke i timevis med benene i samme stilling.
- Drik 2-3 liter væske hver dag for at holde blodet tilpas fortyndet.

Kløe og udslæt

Nogle patienter får tør hud, kløe og udslæt på kroppen af Lenalidomid. Du kan selv gøre følgende for at modvirke tør hud og kløe:

- Smør huden med ikke-alkoholbaseret fugtighedscreme.
- Brug tøj af bomuld på steder, hvor huden er mest generet.
- Undgå at tage bad i meget varmt vand.

Forstoppelse

Lenalidomid kan give lettere utilpashed i maven og tendens til forstoppelse. Derfor er det for nogle patienter nødvendigt at bruge et afføringsmiddel regelmæssigt. Afføringsmidler kan købes på apoteket uden recept.

Du kan selv gøre følgende for at holde maven i gang:

- Drik rigeligt med væske, gerne 2-3 liter hver dag.
- Hold dig i bevægelse og undgå sengeleje.
- Spis fiberrig mad, fx frugt og grønt, hvedeklid, tørrede frugter i form af svesker, abrikoser og rosiner eller høfrø.

Diarré

Nogle oplever at få vedvarende diarré, når de har fået behandling med Lenalidomid igennem længere tid. Informér os om det, hvis det er noget du oplever, så vi kan hjælpe med at vurdere, om det skyldes Lenalidomid-behandlingen og guide dig i, hvilken stoppende medicin du kan få.

Undgå graviditet

Når man bliver behandlet med Lenalidomid, kan der være risiko for fosterskader. Derfor gælder følgende for kvinder i den fødedygtige alder:

- Du må **ikke** blive gravid under behandlingen med Lenalidomid og i mindst 12 uger efter afslutning af behandlingen.
- Hvis du er steriliseret, skal du alligevel bruge prævention.
- Hvis en menstruation udebliver, skal du straks kontakte os.

For mænd gælder følgende:

- Du må **ikke** gøre din partner gravid, mens du er i behandling med Lenalidomid og i mindst 12 uger efter afsluttet behandling.
- Lenalidomid er til stede i sæd, og du skal derfor anvende kondom, også selvom du eventuelt er steriliseret.
- Hvis du har planer om at få et barn senere, bør du overveje at deponere sæd forud for behandling med Lenalidomid, da stoffets langtidsvirkning på sæd endnu er ukendt.

Nedsat sexlyst

Lenalidomid kan nedsætte lysten til seksuelt samvær hos både mænd og kvinder. Præparatet kan også påvirke evnen til at få rejsning hos mænd. Tal med lægen eller sygeplejersken, hvis du oplever disse problemer.

Andre bivirkninger ved Lenalidomid

De fleste oplever mere træthed og manglende energi, og enkelte patienter oplever decideret sløvhed og døsighed. Andre bivirkninger kan være almen utilpashed, mundtørhed samt ophobning af væske i kroppen, der kan vise sig ved hævede ben eller vægtstigning. Nogle patienter kan opleve svimmelhed eller humørændringer.

En anden bivirkning er kramper i benene eller muskelkramper andre steder i kroppen.

OBS

Patienter i behandling med Lenalidomid må ikke donere blod eller sæd.

Bivirkninger ved Dexamethason

Bivirkningerne ved Dexamethason afhænger meget af:

- hvor høj en dosis af Dexamethason, du får
- hvor længe Dexamethason bliver givet.

Jo højere dosis og jo længere tid, jo mere stiger risikoen for bivirkninger.

Herunder kan du læse mere om de hyppigst forekommende bivirkninger ved Dexamethason. Du kan opleve bivirkningerne i større eller mindre grad.

Svie og ubehag i maven

Dexamethason kan give svie og ubehag øverst i maven. Du skal derfor eventuelt have behandling, som forebygger disse problemer.

Sukkersyge

Hvis du pludselig begynder at blive meget mere tørstig end ellers og har hyppigere vandladning, skal du kontakte os. Dexamethason kan medføre stigning i blodsukkeret, hvilket betyder, at du kan have fået sukkersyge. Sukkersygen er oftest midlertidig og vil forsvinde efter endt behandling.

Opstemthed eller depression

Dexamethason kan virke opkvikkende. Du kan føle dig humørmæssigt opstemt, rastløs, få mere energi, og du taler måske mere, end du plejer. Hos nogle (men færre) patienter kan medicinen medføre det modsatte, nemlig nedtrykthed og depression.

Øget appetit

Dexamethason øger appetitten hos mange patienter. Trangen til at spise kan blive stor og betyde, at du spiser meget mere, end du plejer.

Infektion

Dexamethason sænker legemstemperaturen kunstigt i de dage, du får medicinen. Vær derfor ekstra opmærksom på symptomer på infektion, fx utilpashed, hoste eller kulderystelser de pågældende dage.

Ophør med Dexamethason

Nogle patienter kan blive utilpasse i dagene efter, at de er holdt op med Dexamethason. Det kan fx vise sig ved generel utilpashed, træthed, energiløshed, lettere nedtrykthed eller rysten på hænderne.

Det er vigtigt, at du oplyser lægen eller sygeplejersken om de bivirkninger, du får i forbindelse med behandlingen, så vi kan forsøge at forebygge eller afhjælpe dem.

Vær opmærksom på

Kontakt os altid, hvis du får følgende symptomer:

- Temperatur over 38,3 grader.
- Andre tegn på infektion.
- Blødning.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Hæmatologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 38 00
Mandag – fredag 8.00 – 15.00
Sygeplejersken træffes bedst: 10.00 – 13.30

Hæmatologisk Sengeafsnit 7 Vest

Tlf. 97 66 38 01
Vi træffes efter kl. 15.00 samt weekender og helligdage
Se vores hjemmeside: <https://aalborguh.RN.dk/hæmatologi>